

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Балдәурен» шағын орталығы

Топ: «Айгөлек» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 02-06 қазан айы, 2023-2024 оқу жылы

Күнтәртібініңкезеңд ері	Дүйсенбі 02.10.2023ж	Сейсенбі 03.10.2023ж	Сәрсенбі 04.10.2023ж	Бейсенбі 05.10.2023ж	Жұма 06.10.2023ж
Балалардықабылдау	Балалардыәсемәуен мен,көтеріңкікөңіл- күйменқарсыалу.	Қызыл жүрекшемен көңілді тілек айтып қарсы алу.	Үш түрлі смайликпен қарсы алу.	Қонаққа келген қоянның ойыншығымен қарсы алу.	Достарәніменқар сыалу.
Ата- аналарменәңгімелес у, кеңес беру	Балалардыңкөңіл- күйі, денсаулығыжайлыәң гімелесу.	Үйдегіөзіне- өзіқызмететудағдыл арыныңқалайқалыпт асыпжатқанынсұрау.	Баланың үйдегі ойыншықтарға деген қызығушылығы жайлы сұрау.	Балабақшадан кейінгі баланың өзін-өзі қалай ұстайтыны жайлы әңгімелесу.	Демалыс күндердегі баланың күн тәртібі жайлы әңгімелесу.
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Музыка тындау шаттану. Дидактикалық ойын: «Бұл қай аспаптың дыбысы?» (Музыка) Мақсаты: Шулы дыбыстардың ішінен ажырата алуға үйрету.	Фотосуреттер қарастыру «Менің досым». Мақсаты: Дыбыстарды анық айтуға баулу. Ересектердің сұрақтарына толық жауап беруге дағдыландыру. (Сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)	Дидактикалық ойын: «Дәл сондай пішінді тап» Мақсаты: Пішіндерді топтастыру, кұрастыру арқылы есте сақтауды дамыту (Математика негіздері, құрастыру)	Үстел үсті ойындары: «Домино» Мақсаты: Ойлау қабілеттері мен қолдың ұсақ моторикасын дамыту	Үстел үсті ойындары: « Пазл» Мақсаты: Ойлау қабілеттері мен қолдың ұсақ моторикасын дамыту

Таңғы жаттығу	<p>Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен еркін жүру. Құстарға ұқсап жүру . Шеңбер бойымен адымдап жүру. Шеңбер бойымен тұру / шеңберге тұрарда себеттен екіден лента алу/ Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау «Желкенді тартамыз» Б.қ. н.т. таяқша төменде; 1-2- таяқшаны жоғары көтеру; 3-4- төмен түсіру; «Ескекпен есеміз» Б.қ. –отырып , таяқшаны тізе үстіне қою; Алға еңкейіп, таяқшаны алға созу; Б.қ. «Қайықтан суды төгеміз» Б.қ. н.т. 1-2- алға еңкейіп, таяқшаны еденге жеткізу; 3-4- б.қ. «Жел қайықты қозғайды» Таяқшаны тігінен ұстап, айнала жүру; Шеңбер бойымен жай жүру (Дене шынықтыру)</p>
Таңғы ас	<p>Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің бекем әрекеті) Өз орнынтауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде аузын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғысайту.</p>
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке қажетті құрал-жабдықтар мен көрнекіліктерді дайындау.</p>

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекеттер</p>	<p>Денешынықтыру Тақырыбы: «Кім тез жетеді?» Міндеті: Заттар арасында еңбектеп жүруге және белгілі бағыт бойынша жүгіру, секіруді түсінеді. ҰІӨ барысы: Жалпы жетілдіруші жаттығу түрлерін орындау. Негізгі қимыл жаттығуларын орындау: -Заттар арасында еңбектеп жүру -Белгілі бағыт бойынша жүгіру -Секіру Қимылды ойын «Кұстар мен мысықтар» Ойын шартымен таныстыру Мақсаты: Физикалық қасиеттерін дамыту. Тыныс алу: «Әдемі гүлдіңісі» (Қолдарындағы</p>	<p>Денешынықтыру Тақырыбы: «Біз көңілді баламыз» Міндеті: Ойындар арқылы дене жаттығуларына қызығушылықтарын қалыптастыру; ҰІӨ барысы: Жалпы жетілдіруші жаттығу түрлерін орындау. Негізгі қимыл жаттығуларын ойындар арқылы орындау. Қимылды ойын «Кұстар мен мысықтар» Ойын шартымен таныстыру Мақсаты: Физикалық қасиеттерін дамыту. Тыныс алу: «Әдемі гүлдіңісі» (Қолдарындағы гүлдерді иіскеу).</p>	<p>Музыка Маман жоспарына сәйкес.</p>	<p>Дене шынықтыру (Таза ауада) Тақырыбы: «Кім бірінші тигізеді?» Міндеті: Қапшықта нысанаға лақтыру арқылы икемділікке, төзімділікке баулу. ҰІӨ барысы: Жалпы жетілдіруші жаттығу түрлерін орындау. Негізгі қимыл жаттығуларын ойындар арқылы орындау. Қимылды ойын: «Күн мен түн» Ойын шартымен таныстыру Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа баулу Физикалық қасиеттерін дамыту. Тыныс алу: «Шар ұру» Еркін ойындар</p>	<p>Қазақ тілі Тақырыбы: «Дыбыстар еліне саяхат» Міндеті: Дауысты және дауыссыз дыбыстарды анық айтуға дағдыландыру. Шаттық шеңберінде амандасу. Психологиялық жаттығу орындау. Армысың Алтын күн! Аманбысың Жер-Ана! Амансыңдар ма, достарым! Сендерді көрсем қуанам. Артикуляциялық жаттығулар. “күрек”, “ине”, “сағат”, “әткеншек”, “ат шапты” Ерте-ерте ертеде көңілді</p>
-------------------------------------	---	--	---	---	---

	<p>гүлдерді иіскеу). Еркін ойындар ойнау.</p>	<p>Еркін ойындар ойнау. Қ/О: «Аяғымызбен жер тебеміз» (Қимылды ойындар картотекасы) Мақсаты: Қимылдаған кезде көршісіне кедергі келтірмей, сөз бен қимыл қозғалысын үйлестіру. Физикалық қасиеттерін дамыту</p>		<p>ойнау.</p>	<p>дыбыстар өмір сүріпті. Олар: А, О,Ө, Е, У, И, Ы,Ә, І. Бұлардың барлығын бірге дауысты дыбыстар деп атайды екен. Дауысты дыбыстар созылып айтылады екен, және құстар секілді ән шырқай алады. Олар ән салғанда қалған дыбыстар да ән салғысы келеді екен, бірақ олардың дауысы үзіліп кете береді екен олар: С,Ш, Қ, Р, Л, Д және тағы басқалары. Оларды барлығы дауыссыз дыбыстар деп атайды екен. Мына кесте бойынша</p>
--	---	---	--	---------------	--

					<p>жұмбақтарды шешіңдер . Жұмбау. Тісі үшкір, түсі сұр, Аспанға қарап ұлиды ол не екен? (қасқыр); Құйрығы ұзын тоны сары, орманда тұрады, тауықты ұрлайды ол не? (түлкі) Дидактикалық ойын: «Қоян, шырша, бүр» Тыныс алу жаттығулары. Еркін ойындары.</p>
Серуенге дайындық	<p>Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық – ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет етуде дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).</p>				

	Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.				
Серуен	<p>Серуен №1 Бақылау: Жаңбырды бақылау. Мақсаты: Жаңбырды бақылай отырып, оның бұлттан жауатындығы және түрлерін айтып түсіндіру. Мысалы; Жай жаңбыр, өткінші жаңбыр, нөсер жаңбыр. Еңбек: Ағаш түптерін қопсыту. Мақсаты: Балаларды еңбек сүйгештікке тәрбиелеу, өздеріне берілген тапсырманы тиянақты орындауын қадағалау. Жеке жұмыс: Ал керемет бұл қандай? Төгіледі төбеден. Көк теңізден</p>	<p>Серуен №2 Бақылау: Бұлтты бақылау. Мақсаты: Бұлттың түзілуі және олардың түрлерін : шарпы, будақ, қабатты бұлиларды ажырату. Еңбек: Ауладағы гүлдерді суару. Мақсаты: Балаларды қоршаған әлемге қамқорлықпен қарауға, табиғат әсемдігін сезіне білуге тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Аспанға ұшар бу болып Жерге қайтар су болып. (Бұлт) Мақсаты: Жұмбақ жаттата отырып, балалардың тіл байлығын байыту,</p>	<p>Серуен №3 Бақылау: Жылы жаққа қайтқан тырналарды бақылау. Мақсаты: Күзде тырналардың жылы жаққа кететіндігін, қыс мезгілінде тамақтың тапшылығы, аяздың қаттылығы оларға қиынға соғатындығын түсіндіру. Еңбек: Құстарға жем сауыт жасау. Мақсаты: Құстарға қамқорлық қарауға, аяушылық сезімдерін оятуға тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Сапсары боп келе жатқан Сезді мекен күзді олар. Қарлығаштар ұшып кетті,</p>	<p>Серуен №4 Бақылау: Желді бақылау. Мақсаты: Желдің түрлерімен таныстыру; салқын жел, жылы жел, ұйытқып соққан жел. Желдің күштілігі ауа-райының салқындығын үдететіндігін түсіндіру. Еңбек: «Әдемі гүлдер» Мақсаты: Гүлзардағы гүлдерді суару. Өсімдіктерге қамқор болу, аялау, күту. Жеке жұмыс: Тақпақ. «Жел» Мақсаты: Балаларға жел туралы өлең жаттату арқылы тілдегі дауыс ырғағының мәнерлілігін сезіне білуге мүмкіндік туғызу. Жел улейді у-у-у. Құйын келіп билейді зу-</p>	<p>Серуен №5 Бақылау: Көшедегі машиналарды бақылау. Мақсаты: Көшедегі машиналардың жүрісін бақылау. Олардың түрлерімен таныстыру. Машина адам үшін, уақытын үнемдейтіндігімен түсіндіру. Машинаға қарсы жүгірмеу, көше тәртібін құрыс сақтап жүруге үйрету. Еңбек: Ағаш түптерін қопсыту, су құю.</p>

	<p>күйғандай Көл-көсір су не деген? (Жаңбыр) Мақсаты:Жұмбақ жаттатаотырып, балалардың есте сақтау қабілеттерін арттыру, сөздік қорларын дамыту, сөзді мәнерлі айтуға дағдыландыру. Ойын: «Айгөлек-ау айгөлек». Мақсаты:Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа баулу. Қимылдық ойын: «Сұр қоян». Ойын барысы:Ойыншылардың біреуі қоян болады.Барлық қалған балалар дөңгеленіп тұрады.Қоян дөңгелектің ортасынан орын алады.Балалар тәрбиешімен бірге</p>	<p>дыбыстардың дұрыс айтуын қадағалау.Ойлау қабілетін арттыру. Ойын: «Кімге қандай құрал керек?» Мақсаты:Қандай жағдайда әр нәрсенің қажеттілігін білу мақсатында ойнату.Шапшаңдыққа баулу. Қимылдық ойын: «Соқыр теке». Ойын барысы: Соқыртеке кең бөлмеде , аулада ойнауға болатын қызықты ойын.Шеңбер сызылып , оның ортасына көзі байланған «соқыртеке» жіберіледі.Қалғандары оны «соқыртеке бақ-бақ»,- деп мазактап түртіп қашады.Бірақ олар шеңберден шығып</p>	<p>Ұшып кетті тырналар. Мақсаты:Балалардың сөздік қорларын молайтып , тілдің грамматикасы дұрыс сақтау дағдысын қалыптастыру. Дидактикалық ойын: «Күзде не киеміз?» Мақсаты:Күз мезгіліне байланысты адамдардың киімкую үлгісін көрсете түсіндіру. Қимылдық ойын: «Аттамақ». Мақсаты:Денені шынықтыру, шапшаңдыққа , ептілікке баулу. Ойын барысы: Бұл ойында үш жіпті керіп ұстап тұрады.Бріншісі- төмен ,оны аттап өту керек, екінші-биік, оны еңкейіп, үшіншісіінен тағы да аттап өту керек.Әуелі ойыншыны алып</p>	<p>зу-зу Қатты-қатты жел соқтығу-ғу-ғу, Жапырақтар қол соқты ду-ду-ду. Қимылдық ойын: «Айгөлек-ау, айгөлек». Мақсаты:Қандай жағдайда әр нәрсенің қажеттілігін білу мақсатында ойнату.Шапшаңдыққа баулу. Қимылдық ойын: «Орамал тастау». Ойын барысы:Орамал тастау ойыны қатысушылар араласа шеңбер құрып отырады.Ойын бастаушының қолындағы орамал шиыршықталған,ұруға ыңғайлы болады.Ойнаушылар ән немесе әңгіме айтып отырғанда бастаушы оларды сырттарынан айналып, біреуді белгілеп, оның артына қолындағы орамалды</p>	<p>Мақсаты: Табиғатты аялай білуге, өсімдіктерге қамқор болуға үйрету. Жеке жұмыс: «Алтын күз» тақырыбына сурет бойынша әңгімелесу Мақсаты: Балаларды сурет бойынша әңгіме құрауға дағдыландыру; тілдің грамматикалық құралуын одан әрі дамыту және сөздік қойр молайту. Қимылдық ойын: « Ақ қояным» Мақсаты: Балаларға әртүрлі қимылдар жасату арқылы денелерін</p>
--	---	---	--	---	--

	<p>мынадай өлең айтады: Бармақ болып тоғайға сұр көжек, Жуынып жатыр бүгжендеп: Тұмсығын жуды, Құйрығын жуды, Құлағына жуды-түртінді, Құп-құрғақ боп сүртінді. Қоян өзіне байланысты қимылдардың бәрін жасайды:тұмсығын, құйрығын , құлағын жуады, бәрін сүртеді.Қос аяқтап кіріп, дөңгеленіп тұрғандардың біреуіне жақындай береді(қонаққа келе жатыр). Ол бала қоянмен ауысқандаойын аяқталады. Балалардың өз бетімен ойнауы: 1.Сазбалшықтан «қала»</p>	<p>кетпеуі тиіс.Егер соқыртеке ойыншылардың бірін ұстап алса, даусына қарап оның атын айтады.Дәл тапса ұсталған адамның көзі байланып «соқыртеке» болады.Ойыншылардың көзі байлаулы адамды әдейі сөзбен жетектеп отырып, алдап , шұңқырға , бағанаға қарай бағыттайды.Бұл ойынды көңілді, күлкілі етеді. Дербес ойындар: 1.Әткіншектебу. 2. Тартылғышқа тартылу. Тренинг: «Біз тату баламыз». (Тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру)</p>	<p>келіп, осы жіптерден өткізіп , содан соң көзін байлап, бір айналдырып қояберу керек.Ойын басқарушының белгісімен жіпті керіп ұстап тұрған адамдар жіпті жинап , алады, ал ойыншы өзінше әрекеттеніп аттап жүреді. 1.Сазбалшықтан «қала» құрастырайық. 2. «Тәтті тоқаштар» пісірейік. Тренинг: «Тырналар болып ұшайық». (Тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру)</p>	<p>тастап кетеді.Егер қайта айналып келгенде әлгі адам өзінің сырт жағында қалған орамалды байқамаса, басқаоушы оны орамалмен ұрғылайды.Ал, егер отырған адам өзінің сыртына орамал түскенін байқаса , бастаушыны қууға тиіс.Ойыншыдан қашып жүрген бастаушы босап қалғанорынға келіп отырады. Дербес ойындар: 1. «Желмен жарысайық» 2. «Менің әдемі үйім»(құрастыру) Тренинг: «Қолшатыр астында». (Тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру)</p>	<p>ширату, көңілдерін көтеру. Қимылдық ойын: «Ұшты-ұшты» Ойын барысы: « Осы кезде ұшты-ұшты қазан ұшты, ұшты-ұшты қабан ұшты», - дейді. Осы кезде ұшпайтын нәрсеге қолын көтерген кісі айыпты болып есептеледі.Ұшатын және ұшпайтын нәрселер жұртты жаңылту мақсатында әдейі арбақарға,үйрек-бүйрек, кептер-кепсер, көже-шөже, іркіт-бүркіт болып</p>
--	---	--	--	---	---

	<p>кұрастырайық. 2. «Тәтті тоқаштар» пісірейік. Тренинг: «Қолшатыр». (Тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру)</p>				<p>айтылады. Есек ұшты, есік ұшты, етік ұшты, бесік ұшты деп ұзақ айтылып келіп, шөмеле ұшты, бөдене ұшты деп жаңылыстыруға болады. Дербес ойындар: «Тәтті тоқаштар» пісірейік «Мені қуып жет». Тренинг: «Шаңырақ» (Тіл дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру)</p>
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарғатұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету.				

	Топтакиетінаяккиімдерінезбетіншеауыстырып, киюінүйрету. (дербесойынәрекеті).				
Түскі ас	Сабынмен қолдарынсабындап, киімдерінсуламай жуыну. Өзініңжекесүлгісінтани білудіүйрету. Сүлгінідұрысқолданудыдамыту, орнынаіліпқоюынқалыптастыру.Тамақтанукезіндеорындықтатікотыру. Астындәмдіболуынтілеу. Тамақтыдұрысшу. Қасықтыдұрысұстау, майлықтықолдану ,нанқикымыншашпай, сорпаменсусынынтөкпейішудіүйрету. (мәдени-гигеналықдағдылар, өзіне-өзіқызметету, еңбекәрекеті)				
Күндізгіұйқы	Киімтүймелерін, сырмаларынездігіншеағытудықалыптастыру. Киімдерінұқыптыорындыққаліліп (немесеарнайысөреге) қоюдыүйрету. Өзтөсек-орнынтауыпжатудыүйрету. (өзіне-өзіқызмететудағдылары, іріжәнеұсақмоториканыдамыту) Балалардың тынышұйықтауыүшінжайлыбаяу музыка тыңдау. (Музыка)				
Біртіндепұйқыданояту, сауықтырушаралары	Өзорындарындаотырыпкерілу, тыныстау жаттығуларынжасату. (денежаттығулар мен белсенділігі) Киімдерінреттілікпенөздігіненкиіну. Түймелерінқадау, сырмаларын сыру, аяқкиімдеріндұрыскиюдіүйрету. Қызбалалардыңшаштарынжинауғаәрекетжасауын үйрету. (өзіне-өзіқызмететудағдылары, іріжәнеұсақмоториканыдамыту) Қолдарынжуу, құрғатыпсүрту, сүлгініөзорнынаіліпқоюдыүйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Таза жәнеұқыптытамақтану. Тамақтанумәденетінқалыптастыру. Астытауысыпжеугеүйрету. (мәдени-гигеналықдағдылар, өзіне-өзіқызметету, еңбекәрекеті)				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	Дидойын: «Әжеме арналған орамал» Мақсаты: Әр түрлі пішіндегі ою - өрнектерді жазықтыққа орналастырып салады, құастырады, жабыстырады (Суретсалу, жапсыру ,кұрастыру)	Аналарымызға арналған моншақ жасайық деп ермексазды алақан арасында жұмырлап дөңгелектеп моншақ жасауды жетілдіру. Домалақтарды бір біріне біріктіру, топтастыру, жапсыру арқылы ұзын түрлі түсті моншақ жасату.	Тақпақтарын қайталау. Би үйрену. (көркем әдебиет, музыка)	Балалардың қалауы бойынша әжелерге арнап тақия суретін бояуын ұйымдастыру, қарандашты дұрыс ұстауын дамыту. Түрлі түсті ермексаздан моншақ (дөңгелек) жасау. Фланелеграфқа моншақ бөлшектерін жапсырып, моншақ тізу. (сурет салу, мүсіндеу,	Әндер мен тақпақтар және билерді қайталау. (көркем әдебиет, музыка) Аналарға берілетін сыйлықтарын аяқтау жұмыстарын ұйымдастыру Еркініс-

		(Мүсіндеу, математика негіздері, жапсыру)		жапсыру) Еркін іс- әрекеттер	әрекеттер
Балалармен жеке жұмыс	Аянға сурет оқу қызметі бойынша қарандашты дұрыс ұстауға үйрету.	Абайға сөздерді дұрыс айтуды үйрету	Томириске өлең, тақпақтар жаттату	Расулдың балалармен қарым -қатынаста болуын дағдыландыру	Жангулдің есте сақтау қасиеттерін арттыру үшін, балаларға тақпақ жаттату
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; Серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				
Серуен	Серуен №1 Бақылау: Жаңбырды бақылау.	Серуен №2 Бақылау: Бұлтты бақылау.	Серуен №3 Бақылау: Жылы жаққа қайтқан тырнарларды бақылау	Серуен №4 Бақылау: Желді бақылау.	Серуен №5 Бақылау: Көшедегі машиналарды бақылау.
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға кеңес үйде ойын бұрышын ұйымдастыру.	Психолог кеңесі. (Жеке балаларға)	Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.	Кеңес: Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы.	Жобаны таныстыру: «Менің балабақшам» тақырыбына қолдан жасалған бұйымдардан, суреттерден көрме ұйымдастыру.

